

Misterul cărților de joc

Traducere apărută cu sprijinul acordat de NORLA
(Norwegian Literature Abroad)
Oslo

ediția a II-a

Traducere din limba norvegiană
de
AURORA KANBAR
și
ERLING SCHØLLER

www.univers.ro

01.01.2012 - 07.02.2012

INIMĂ NEAGRĂ	
ASUL DE INIMĂ NEAGRĂ	
...și tocmai atunci a trecut pe acel drum de țară un soldat german pe bicicletă.....	13
DOI DE INIMĂ NEAGRĂ	
...Dumnezeu acolo în cer se amuză de necredința oamenilor...	19
TREI DE INIMĂ NEAGRĂ	
...să pui ornamentele astea aici, în mijlocul pădurii, atât de departe de lume!.....	23
PATRU DE INIMĂ NEAGRĂ	
...în mâna aveam o cărticică...	27
CINCI DE INIMĂ NEAGRĂ	
...l-am auzit pe bâtrân sus, în pod...	31
ȘASE DE INIMĂ NEAGRĂ	
...un suc răcoritor care va fi de o mie de ori mai bun...	35
SAPTE DE INIMĂ NEAGRĂ	
...o planetă mistică...	40
OPT DE INIMĂ NEAGRĂ	
...un vârtej de vânt le adusese acolo din țări străine.....	44
NOUĂ DE INIMĂ NEAGRĂ	
...vedea mereu lucruri pe care alții nici nu cădădicneau să le bage în seamă...	49
ZECE DE INIMĂ NEAGRĂ	
...deasupra mea stelele păreau niște insule îndepărțate la care nu puteam naviga cu barca aceea...	53
VALETUL DE INIMĂ NEAGRĂ	
...ca niște castane.....	57
DAMA DE INIMĂ NEAGRĂ	
...fluturii aceia scoteau niște sunete ce-mi amintea de trilurile păsărelelor.....	62
REGELE DE INIMĂ NEAGRĂ	
...contact de gradul patru.....	68

TREFLĂ

ASUL DE TREFLĂ	...exact ca figurile dintr-un pachet de cărți de joc.....	72
DOI DE TREFLĂ	...bătrânul meșter primește o veste importantă din țara de baștină.....	136
TREI DE TREFLĂ	...atrasă de propria ei imagine în oglindă.....	141
PATRU DE TREFLĂ	...ghinionul meu a fost că băutura din pahar era dulce, bună și răcoritoare.....	148
CINCI DE TREFLĂ	...o loterie uriașă în care doar lozurile câștigătoare devin vizibile.....	85
SASE DE TREFLĂ	...dar mă concentrăm cu greu la jocul de cărți	90
ȘASE DE TREFLĂ	...ca și cum ar fi vrut să se asigure că eram un om în carne și oase.....	93
ȘAPTE DE TREFLĂ	...sideful și fildeșul din gura mea.....	100
OPT DE TREFLĂ	...dacă am avea un creier simplu, am putea înțelege doar lucruri simple.....	102
NOUĂ DE TREFLĂ	...o băutură dulce, purpurie și cu gust ușor acidulat.....	106
ZECE DE TREFLĂ	...nu puteam să-mi explic cum era posibil să apară ceva din nimic.....	111
VALETUL DE TREFLĂ	...dacă lumea întreagă era o scamatorie, atunci trebuia să existe și un scamator.....	113
DAMA DE TREFLĂ	...ar fi trebuit să-și semneze capodopera înainte de a da bir cu fugiții.....	118
REGELE DE TREFLĂ	...el credea că e de-a dreptul supărător să știi atât de puține lucruri când este vorba de viață și de oameni.....	123
JOKERUL		
JOKERUL	...s-a strecurat în sat ca un șarpe otrăvitor.....	126
CARO		
ASUL DE CARO	...un bărbat drept ce juca cu toate cărțile pe față.....	131
DOI DE CARO	...bâtrânul meșter primește o veste importantă din țara de baștină.....	136
TREI DE CARO	...atrasă de propria ei imagine în oglindă.....	141

PATRU DE CARO

...mânușa ei era rece ca roua dimineții.....	144	
CINCI DE CARO	...uneori coborau de pe munte și se amestecau cu pământenii.....	150
SASE DE CARO	...un carnaval la care invitații veniseră mascați în costume ce semănau cu figurile dintr-un pachet de cărți de joc.....	152
SAPTE DE CARO	...de parcă am cădea din mâncea unui scamator precum niște cărți de joc și am dispărerea apoi nu se știe unde.....	157
OPT DE CARO	...pentru că ne tragem cu toții din același neam.....	161
NOUĂ DE CARO	...un omuleț ce mă privea pe furiș din spatele unui chioșc de ziare.....	166
ZECE DE CARO	...el se considera un adevărat Joker.....	169
VALETUL DE CARO	...și în clipa aceea micul clovn a izbucnit în plâns.....	173
DAMA DE CARO	...să purtăm la gât un clopoțel.....	179
INIMĂ ROȘIE		
ASUL DE INIMĂ ROȘIE	...am întors-o cu fața în sus și am văzut că era Asul de Inimă Roșie...	181
DOI DE INIMĂ ROȘIE	...este probabil pe o plajă întinsă și privește în zare mare.....	187
TREI DE INIMĂ ROȘIE	...o femeie plină de zorzoane, îmbrăcată într-o rochie galbenă, cu o pălărie cu boruri largi pe cap.....	190
PATRU DE INIMĂ ROȘIE	...și nu știm o iota despre cel care ne-a întins în această cabală.....	193
CINCI DE INIMĂ ROȘIE	...aici era cazul să arătărie de caracter și să nu-i ofer o recompensă în avans.....	197
SASE DE INIMĂ ROȘIE	...la fel de adevărată ca ziua de afară.....	201
ȘAPTE DE INIMĂ ROȘIE	...bruitarul strigă într-o ţeară magică și vocea lui se aude la multe mile depărtare.....	206

Acum şase ani mă aflam în Grecia, la Capul Sounion, în faţa ruinelor bâtrâului templu Poseidon, și priveam în zare Marea Egee. Sunt aproape o sută cincizeci de ani de când brutarul Hans a naufragiat pe o insulă ciudată din oceanul Atlantic. și sunt exact două sute de ani de când Frode a naufragiat pe drumul dinspre Mexic spre Spania.

Trebuie să mă întorc mult în timp ca să înțeleg de ce mama ne-a părăsit și a plecat la Atena...

Poate că n-ar trebui să mă mai gândesc la toate acestea. Totuși, cred că e bine să scriu despre ele acum, când încă mai păstrează în mine ceva din copilul de atunci.

Stau în fața ferestrei din camera de zi în casa de pe Hisøy și privesc cum afară se scutură frunzele din copaci. Plutesc puțin prin aer și se astern ușoare pe străzi ca un covor mișcător. O fetiță țopăie printre castanele care cad pocnind pe trotuar, dincolo de gardul grădinii.

E ca si cum toate si-au pierdut rostul acum

Când mă gândesc la jocul de cărți din cabala lui Frode, am sentimentul că întreaga natură și-a ieșit din fire.

INIMĂ NEAGRĂ

ASUL DE INIMĂ NEAGRĂ

...și tocmai atunci a trecut pe acel drum de țară un soldat german pe bicicletă...

Marea noastră călătorie spre patria filozofilor a început la Arendal, un vechi port din sudul țării. Ne-am îmbarcat pe vaporul „Bolero“ la Kristiansand și am debarcat la Hirtshals. Nu am prea multe de spus despre drumul prin Danemarca și Germania. În afară de Legoland și de portul Hamburg, ale cărui cheiuri mi le amintesc, n-am mai văzut altceva decât autostrăzi și ferme. Abia când ne-am apropiat de munții Alpi au apărut elemente mai palpitante.

Făcusem mai dinainte o înțelegere cu tata. Eu nu mă supărăm dacă va fi nevoie să conducă multe ore în sir înainte de a poposi pentru noapte, iar el mi-a promis că nu va fuma în mașină. În același timp am fost de acord că vom lua multe pauze de fumat. Aceste pauze de fumat mi le amintesc cel mai bine din drumul nostru spre Elveția.

Pauzele lui de fumat începeau întotdeauna cu o prezentare scurtă a unei teme oarecare la care meditase în timp ce conducea mașina. Eu, pe scaunele din spate, cîteam revista cu rățoiul Donald sau mă jucam cu un pachet de cărți de joc. Făceam pasiențe sau cabale, cum se mai numesc, ca să-mi treacă timpul. Tata vorbea cel mai adesea despre mama. Dar câteodată îmi ținea adevărate predici despre lucruri care îl preocupau în mod deosebit.

Încă de pe vremea când se întorsese acasă după mulți ani pe mare căptătase un interes deosebit pentru roboți. Astă n-ar fi poate ceva nemaiauzit, dar tata avea o viziune interesantă asupra lor. El era absolut convins că într-o zi știința va reuși să construiască oameni artificiali. Și cu asta nu se gândeau la niște caraghiuși de roboți din metal care clipeau din beculețe verzi și roșii și vorbeau cu voce găunoasă. Nu, nici vorbă! El era ferm convins că într-o zi știința va fi în stare să producă oameni care vor fi în stare să gândească. Și părerea lui era că noi, oamenii, suntem de fapt un fel de produse artificiale.

– Niște păpuși în care s-a suflat viață, spunea el.

Constatări de felul acesta veneau de obicei după ce trăgea la măsea un pahar sau două de alcool.

Când am fost la Legoland, a stat și s-a holbat la toți oamenii aceia construiți din piese de Lego. L-am întrebat dacă se gândeau la mama, dar el a cătinat din cap.

– Gândește-te că totul aici ar putea să prindă viață, Hans Thomas, a spus el. Gândește-te că toate figurile astea ar începe să țopăie mărunt printre căsuțele astea de plastic. Ce ne-am face atunci?

– Ești nebun, am spus eu. Mi se păreaizar ca un tată ce-și duce copilul în vizită la Legoland să-i împui capul cu astfel de idei.

Mai bine l-aș întreba dacă vrea să-mi cumpere o înghețată. De fapt, mă învățasem să-i cer o favoare de fiecare dată când începea să-și expună aiurelile alea filozofice. Cred că atunci îl mustra puțin conștiința că vorbea mereu cu mine despre lucrurile astea ce nu-i dădeau lui pace. Si, când te mustră conștiința, devii de obicei mult mai dănic. Înainte să apuc să-l întreb de înghețată, el spuse:

– Noi suntem, de fapt, niște figuri de Lego însuflețite.

Am înțeles că înghețata îmi era asigurată pentru că acum va începe o adevărată conferință.

Trebuia să ajungem tocmai la Atena, dar nu plecasem într-o vacanță obișnuită. La Atena sau, în orice caz, undeva în Grecia vom încerca s-o găsim pe mama. Nu era sigur că o vom găsi și, chiar dacă am fi găsit-o, nu era sigur că ea va dori să se întoarcă cu noi în Norvegia. Dar trebuia să încercăm, a spus tata, pentru că nici el, nici eu nu suportam gândul că va trebui să trăim tot restul vieții fără ea.

Mama ne-a părăsit când eu aveam patru ani. Eu încă o mai numeam „mămica“. Dar, de fapt, am crescut cu tata. De aceea îl numesc aşa. Pentru că acum sunt prea mare să-i mai spun „tăticule“.

Mama a plecat în lume în căutare de sine, mi s-a spus. Si eu, și tata i-am dat dreptate. Pentru că era timpul să te găsești pe tine însăși când ai ajuns să fii mămica unui băiețel de patru ani, aşa că am susținut proiectul. Numai că eu nu am înțeles niciodată de ce trebuise ea să plece atât de departe în această căutare. Cum de nu putuse ea să aranjeze chestile astea la Arendal, sau în orice caz de ce nu se mulțumise cu o călătorie la Kristiansand, un oraș vecin? Sfatul meu pentru toți cei care pornesc în căutare de sine este că ar trebui să stea pe loc și să se ocupe de chestile astea chiar acolo unde se află. Pentru că altfel vor fi în pericol să se rătăcească de-a binelea.

Au trecut atât de mulți ani de când mama ne-a părăsit, încât nu-mi pot aminti prea bine cum arăta. Îmi amintesc doar că era mult mai frumoasă decât alte femei. În orice caz, asta obișnuia tata să spună. El era de părere că o femeie, cu cât este mai frumoasă, cu atât are mai multe dificultăți să se înțeleagă pe sine însăși.

Eu am umblat de unul singur și am căutat-o chiar de când a dispărut. De fiecare dată când treceam prin piața din Arendal, credeam că o voi vedea și de fiecare dată când mergeam la bunica, la Oslo, o căutam cu privirea pe strada Karl Johan. Dar, de văzut, n-am văzut-o niciodată. Nu înainte ca tata să-mi pună în față o revistă de modă din Grecia. Acolo era poza mamei. Pe copertă și în interiorul revistei. Din

poze se vedea destul de clar că încă nu se aflase pe sine însăși. Pentru că nu era mămica mea femeia aceea din poze. Se vedea de la o poșă că se străduia să fie cu totul altcineva. La amândoi ni s-a făcut îngrozitor de milă de ea.

Revista de modă a ajuns în casa noastră după ce mătușa tatei a fost în vacanță în Creta. Acolo erau agățate reviste cu poza mamei în toate chioșcurile de ziare. Cu câteva drahme cumpărai revista de oriunde. Mi se părea aproape comic să mă gândesc la asta. Aici am tot umblat și am căutat-o ani de-a rândul, iar acolo de departe ea se arăta și le zâmbea larg la toți trecătorii.

– În ce dracu' s-o fi băgat? s-a întrebat tata scărinându-se în cap. Totuși, a decupat pozele ei din revistă și le-a agățat pe peretele din dormitor. Era de părere că era mai bine să aibă pozele cuiva care semăna cu ea decât să nu aibă nimic.

Si aşa s-a hotărât tata să mergem în Grecia și s-o căutăm.

– Să încercăm s-o remorcăm acasă din nou, Hans Thomas, a spus el. Altfel tare mă tem că se va îneca în această aventură a modei.

N-am înțeles prea bine ce-a vrut să spună cu aceste ultime cuvinte. Am auzit de mai multe ori că de pildă poți să înnoți într-o rochie prea largă, dar nu știam că poți să te îneci într-o aventură. Astăzi ștui că este ceva de care toți oamenii ar trebui să se ferească.

Când am oprit pe autostradă la marginea orașului Hamburg, tata mi-a repetat povestea tatălui său. Au zis totul de multe ori mai înainte, dar era altceva să asculți o poveste cu toate mașinile gonind pe lângă noi!

Asta din cauză că tata este un copil din flori. Maică-sa l-a făcut cu un neamț în timpul războiului. Eu nu mă rușinez de asta. Ștui astăzi că și copiii de nemți pot fi la fel de buni ca toți ceilalți copii. Dar pentru mine e ușor să spun asta. Eu n-am simțit pe pielea mea ce înseamnă să crești într-un oraș din sudul Norvegiei fără tată.

Probabil pentru că ne aflam în Germania i-au revenit tatei în minte întâmplările legate de bunica și bunicul. Si a vrut să le mi le mai povestească încă o dată.

Toată lumea știe că nu era ușor să procure hrana în timpul războiului. Asta știa și bunica când a plecat pe bicicletă la Froland să culeagă coacăze. Nu avea mai mult de șaptesprezece ani. Necazul a fost că a făcut pană de cauciuc la camera de la bicicletă.

Culesul acela de coacăze a fost cel mai important eveniment din viața mea. Sunăizar că evenimentul cel mai important al vietii mele s-a petrecut cu mai mult de treizeci de ani înainte de a mă naște, dar, dacă bunica n-ar fi avut acea pană în duminica aceea, tatăl meu nu s-ar fi nașcut. Si dacă el nu s-ar fi nașcut, nici eu n-aș fi avut vreo sansă.

Așadar, întâmplarea a făcut ca bunica să facă pană de bicicletă sus, la Froland, cu coșulețul plin de coacăze. Bunica nu avea, bineînteleș,

la ea petice de lipit cauciucul, și chiar să fi avut toate peticele din lume, nu s-ar fi descurcat să-și repare bicicleta singură.

Și tocmai atunci a trecut pe acel drum de țară un soldat german pe bicicletă. Si deși el era un neamț, nu părea deloc războinic. Ba, dimpotrivă, s-a arătat destul de politicos cu Tânără fată care trebuia să ajungă acasă cu coacăzele ei. Si pe deasupra avea la el și petice de lipit cauciucul.

Dacă bunicul ar fi fost un ticălos și un nemernic, așa cum lesne credem noi în Norvegia că au fost toți soldații germani, putea să treacă pe lângă ea fără să se opreasca. Dar nu acesta este, evident, lucrul cel mai de condamnat. Pentru că și bunica putea prea bine să-și ridice nasul pe sus și să refuze ajutorul unui nemțalău cu care țara se afla în război.

Problema a fost că soldatul și-a dat seama că o place pe Tânără fată care se afla la necaz. Acum, ce să mai spunem, în necazul cel mare care a dat mai apoi peste ea, avea și el, de fapt, o vină. Dar chestile astăzi s-au întâmplat mulți ani mai târziu...

La momentul acesta al povestirii, tata obișnuia să-și aprindă o țigără. Si, ei bine, și bunica îl plăcuse pe bunicul. Aici a fost toată greșela. Nu numai că i-a mulțumit frumos pentru că i-a lipit cauciucul, dar s-a lăsat convinsă să-și dea întâlnire cu el la Arendal. Ea a fost și proastă, și neprevăzătoare. Aici nu începe îndoială. Dar răul cel mare i s-a tras de la faptul că l-a întâlnit din nou pe soldatul Ludwig Messner.

În acest fel, bunica a devenit iubită unui soldat german. Din nefericire, nu e întotdeauna posibil să-i alegem pe cei de care ne îndrăgostim. Dar ea ar fi putut să se decidă să nu-l mai întâlnească din nou înainte de a se îndrăgosti de-a binele de el. Astăzi n-a făcut-o și lucrul acesta avea s-o coste scump mai târziu.

Bunicul și bunica au continuat să se întâlnească în secret. Dacă lumea din Arendal ar fi aflat că ea avea pe ascuns întâlniri amoroase cu un soldat german, ar fi azvârlit-o din buna lor tovărăsie. Pentru că singurul mod în care oamenii obișnuiți puteau lupta împotriva nemților era că nu voiau să aibă nimic de-a face cu ei.

În vara lui 1944, Ludwig Messner a fost trimis înapoi în Germania pentru a apăra Al Treilea Reich pe frontul de est. El nici n-a apucat să-și ia la revedere ca lumea de la bunica. De cum s-a urcat în tren la Arendal, a dispărut și din oraș, și din viață ei. N-a mai auzit nimic despre el de atunci, deși mulți ani după război a încercat să-i dea de urmă. După un timp a fost din ce în ce mai convinsă că a murit în luptele cu rușii.

Drumul cu bicicleta la Froland și tot ce a urmat după aceea ar fi fost poate cu totul uitate dacă bunica n-ar fi rămas gravidă. Astăzi s-a întâmplat imediat înainte ca el să plece pe frontul de est, dar ea însăși n-a știut decât la câteva săptămâni după plecarea lui.

Tot ce s-a întâmplat după aceea, tata numește cruzime umană. Ajuns la acest subiect, se oprește și-și aprinde o nouă țigără. Tata s-a

născut exact înainte de eliberare, în mai 1945. De îndată ce nemții au capitulat, bunica a fost luată în primire de norvegieni. El le urau pe toate fetele norvegiene care se încurcaseră cu soldați nemți. Fetele astăzi nu erau deloc puține la număr, din păcate, dar cel mai mult au avut de suferit cele care făcuseră copii cu soldații germani. Adevarul a fost că bunica a fost împreună cu bunicul pentru că era îndrăgostită de el, și nu pentru că avea idei naziste. Bunicul nu era, de fapt, nici el nazist. Înainte ca ei să pună mâna pe el și să-l trimită înapoi în Germania, făcuse planuri cu bunica să fugă împreună în Suedia. Singurul lucru care i-a împiedicat a fost că umbra zvonurii că grănicerii suedezi îi împușcau pe dezertorii germani care încercau să treacă granița.

Oamenii din Arendal s-au aruncat asupra bunicii și au tuns-o la piele. Au lovit-o și au îmbrâncit-o, cu toate că era mama unui nou-născut. Se poate spune cu toată certitudinea că Ludwig Messner nu s-ar fi putut cu ea așa, deși era un nemțalău disprețuit de toți.

Tunsă chilug, fără un firicel de păr pe cap, bunica a trebuit să plece la unchiul Trygve și la mătușa Ingrid la Oslo. Nu avea curaj să rămână în continuare la Arendal. Si cum arăta pleșuvă ca un bătrân, a trebuit să poarte pe cap o căciuliță, cu toate că era spre vară și crăpăi de căldură. Mama ei locuia în continuare la Arendal și, la cinci ani după război, bunica a luat vaporul și s-a întors acolo împreună cu tatăl meu.

Nici bunica, nici tata nu căută scuze pentru ceea ce s-a întâmplat la Froland. Singura întrebare care se pune este despre modul de pedepsire în sine. De pildă, te întrebă căte generații trebuie pedepsite pentru vina bunicilor? Bunica are, firește, o bună parte din vină și ea n-a negat asta niciodată. Dar se pune problema dacă e corect să pedepsești și copilul?

M-am gândit uneori la toate astea. Tata a venit pe lume, evident, în urma unui păcat. Dar toți oamenii au venit pe lume în urma păcatului originar. Să urmărim rădăcinile înapoi tocmai până la Adam și Eva? Ceva șchioapătă aici, sunt convins de asta. În primul caz e vorba de mere, în celălalt e vorba de coacăze. Si în ambele cazuri ceva încolăcit, un șarpe în primul, un cauciuc de bicicletă în al doilea, a stat la baza ispitei.

În orice caz, toate mamele știu că nu pot trăi mai departe făcându-și reproșuri pentru un copil care este deja născut. Si, după părerea mea, nu poti deloc să-l acuzi de asta pe copil. Eu cred că și un copil de german are dreptul să se bucure de viață. Aici eu și tata suntem întotdeauna de acord.

Tata a crescut, aşadar, ca un copil de neamț. Si deși oamenii din Arendal nu mai luau la bătaie stricurile de fermei care se încurcaseră cu nemții, cum le numeau ei, copiii continuau să-și bată joc de copiii de nemți. Pentru că ei, copiii, încă destul de repede să fie la fel de diabolici ca și oamenii mari. Tata a avut, prin urmare, o copilărie grea. Când a împlinit șaptesprezece ani, n-a mai suportat. Si deși Arendal îi era și

lui la fel de drag ca și celorlați, s-a hotărât să plece pe mare, ca matelot pe un vapor. Șapte ani mai târziu s-a întors la Arendal cu mama, pe care o întâlnise la Kristiansand. S-au mutat împreună într-o casă veche de pe Hisøy și acolo m-am născut eu la 29 februarie 1972. Așa stănd lucrurile, trebuie și eu în mod natural să port vina a ceea ce s-a întâmplat acolo la Froland. Ca o urmare îndepărtată a unui păcat originar.

Cu o copilărie de copil de neamț și pe deasupra cu mulți ani pe mare, tata a devenit un mare iubitor de băuturi tari. Poate că iubea chestiile astea un pic prea mult; după umila mea părere. El spunea că, bea ca să uite, dar eu cred că tocmai aici greșea cel mai tare. Pentru că atunci când bea, începea să țină predici despre bunica și bunicul și despre viața lui de copil de neamț. Câteodată începea să plângă. Eu cred că băuturile astea tari îl făceau să-și amintească totul și mai bine.

În încheierea discuției a spus:

– Și acum marna ta care a dispărut! Când ai început să mergi la grădiniță, ea era profesoară de balet. Apoi s-a angajat ca model. A plecat de câteva ori la Oslo, de câteva ori la Stockholm și într-o zi nu s-a mai întors acasă. Singura știre pe care am primit-o de la ea a fost o scrisoare în care ne spunea că și-a găsit ceva de lucru în străinătate și nu știa când se va întoarce. Așa spune omul când dispăre o săptămână sau două. Dar ea e plecată de mai bine de opt ani...

Și astă auzisem de mai multe ori, dar acum tata mai adăuga:

– Întotdeauna a fost ceva, o lipsă în familia mea, Hans Thomas. Întotdeauna a fost cineva care s-a rătăcit pe undeva. Cred că este un bles-tem al neamului.

Când am auzit cuvântul blestem, m-am însărcinat oarecum. Mai târziu, în mașină, m-am gândit că poate avea dreptate.

Mie îmi lipsea bunicul, tatei îi lipsea tatăl, mie îmi lipsea mama, iar tatălui meu, soția. Iar tata avusese încă un destin și mai trist. Tatăl bunicii murise când ea era copil, din cauza unui buștean care se prăbușise peste el. Deci și ea crescuse fără tată. Poate de aceea făcuse un copil cu un soldat german care plecase departe și murise în război. Și poate de aceea fiul ei se căsătorise cu o femeie care plecase la Atena în căutare de sine însăși.

DOI DE INIMĂ NEAGRĂ

...Dumnezeu acolo în cer se amuză
de necredința oamenilor...

La granița cu Elveția ne-am oprit la o stație noastră de benzină. Avea o singură pompă. Dintr-o căsuță verde a ieșit un bărbat foarte scund. Era pitic, se pare. Tata i-a pus în față o hartă și l-a întrebat care e cel mai scurt drum prin munții Alpi, spre Veneția.

Piticul i-a răspuns cu o voce pitigăiată în timp ce arăta cu degetul pe hartă. Vorbea doar germană, aşa că tata mi-a tradus că omulețul ne sfătuia să înnoptăm într-un sătuc ce se numea Dorf.

În timp ce vorbea, s-a uitat la mine de parcă n-ar mai fi văzut un copil în viața lui. Poate că-i plăcea în mod deosebit din cauză că eram amândoi la fel de înalți. Eram gata să pornim mașina când mi-a întins o lupă într-un etui verde.

– Ia-o cu tine, mi-a spus el cu voce gâtuită. E făcută dintr-un ciob pe care l-am găsit în burta unei căprioare rănite de un vânător. Cred că vei avea nevoie de ea la Dorf, ce spun eu, sigur vei avea nevoie de ea, băiețe. Pentru că un lucru pot să-ți spun: de cum te-am văzut, am fost sigur că vei avea nevoie de o mică lupă pe drum! mi-a tradus tata.

Mă întrebam dacă nu cumva Dorful acela este un sătuc atât de mic, încât avem nevoie de o lupă ca să-l găsim. I-am întins mâna și i-am mulțumit pentru dar. Apoi am intrat în mașină. Mâna lui nu numai că era mai mică decât a mea, dar era și mult mai rece.

Tata a coborât geamul de la mașină și i-a făcut cu mâna piticului, care i-a răspuns fluturându-și brațele scurte.

– Veniți de la Arendal, *nicht wahr?* a spus el în timp ce tata pornea fiatul.

– Așa e, a spus tata și a pornit.

– De unde știe că venim de la Arendal? am întrebat eu.

Tata m-a privit în oglindă:

– Nu i-ai spus tu?

– *Niks!*

– Oh, ba da, insistă tata. Pentru că eu, în orice caz, nu i-am spus.

Dar eu știam că nu-i spusesem și, chiar dacă i-aș fi povestit că venim de la Arendal, piticul tot n-ar fi înțeles, pentru că eu nu eram în stare să spun nici o vorbă în germană.

– De ce crezi că era aşa de mic? l-am întrebat pe tata când am intrat pe autostradă.

– Nu ştii de ce? a zis tata. Tipul ăsta e aşa de mic pentru că este un om artificial. A fost făcut de un vrăjitor evreu acum multe sute de ani. Am înțeles, desigur, că glumea, și totuși am spus:

– Așadar, e în vîrstă de câteva sute de ani?

– Nici asta n-ai ştiut? continuă tata. Oamenii artificiali nu îmbătrâneşc ca noi. Este singurul avantaj cu care se pot lăuda. Dar e destul de important pentru că asta înseamnă că nici nu vor muri.

În timp ce mașina mergea, am scos lupa și l-am examinat pe tata dacă avea păduchi în păr. Nu avea păduchi, dar avea niște fire de păr cam urăte pe cefă.

Am trecut granița spre Elveția și am văzut un indicator ce arăta drumul spre Dorf. Am cotit pe un drum îngust ce urca spre Alpi. Ici și colo, pe culmile cele înalte ale munților se zăreau case izolate, parcă presărate printre copaci.

În curând, s-a întunecat și eu aproape ațipisem pe scaunele din spate. Eram gata să mă cufund în somn când am tresărit pentru că tata a frânat brusc.

– Pauză de fumat! a spus el.

Am ieșit afară în aer proaspăt de munte. Era întuneric acum. Deasupra noastră atârna un cer de stele ca un covor electric cu beculete mititele de căte o miime de wați putere.

Tata se duse la marginea drumului și urină. Se întoarse apoi la mine, își aprinse o țigară, arătă spre cer și spuse:

– Suntem niște mici târătoare, băiete. Suntem niște figuri micuțe de Lego ce încearcă să se târască de la Arendal la Atena într-un Fiat obosit. Puah! Pe un bob de mazărel! Dincolo, adică extrem de departe de această grăunță pe care trăim, Hans Thomas, sunt miliarde de galaxii. Fiecare dintre ele se compune din câteva sute de miliarde de stele. Și numai Dumnezeu știe căte globuri pământești există!

El scutură scrumul țigării și continua:

– Eu nu cred că suntem singuri în univers, băiatul meu. Nu, nici vorbă! Universul clocotește de viață. Chestia e că nu vom primi niciodată răspuns la întrebarea asta. Suntem singuri în univers sau nu? Galaxiile sunt ca niște insule pustii fără vapoare între ele.

Se puteau spune multe despre tata. Dar în compania lui nu te plătiseai niciodată. După părerea mea, n-ar fi trebuit să se mulțumească să fie doar un biet mecanic de reparat mașini. Dacă ar fi fost după mine, i-aș fi dat salariu de la stat ca filozof. Chiar el a spus asta. Avem departamente pentru una și pentru alta, a spus el. Dar nu există nici un departament pentru filozofie. Chiar și țările cele mari cred că se pot descurca fără asta.

Împovărat ereditar, aşa cum eram, încercam uneori să particip la discuțiile filozofice pe care le deschidea tata ori de câte ori nu vorbea despre mama. Așa că acum am spus:

– Dar, deși universul e mare, asta nu înseamnă că globul nostru pământesc este mic și neînsemnat cât un bob de mazăre. Tu ce crezi?

El ridică din umeri, aruncă mucul de țigară și și aprinse alta. De fapt, el nu s-a sinchisit niciodată de ceea ce credea celalți atunci când vorbea despre viață și stele. El era mult prea preocupat de propriile sale gânduri. În loc să-mi răspundă, a zis:

– De unde dracu' venim noi, Hans Thomas? Te-ai gândit vreodată?

M-am gândit de multe ori, dar știam de fapt că pe el nu-l interesa răspunsul meu. De aceea l-am lăsat să continue. Ne cunoșteam de atâtă timp, eu și tata. Cel mai bine era să-l ascult.

– Știi ce a spus bunica? A spus că a citit în Biblie că Dumnezeu acolo în cer se amuză de necredința oamenilor...

– Cum aşa? am întrebat eu, pentru că este întotdeauna mai ușor să întrebi decât să răspunzi.

– Ei bine, a început el. Dacă există un Dumnezeu care ne-a creat, atunci noi suntem într-un fel niște făpturi artificiale în ochii lui. Știm să predicăm, să ne certăm și să ne batem. Și moartea ne desparte pe unii de alții. Înțelegi tu? Suntem dați dracului de deștepți, fabricăm bombe atomice și nave cosmice de trimis pe Lună. Dar nimeni nu se întreabă de unde venim. Suntem doar aici, de față, prezenți la apel.

– Și Dumnezeu râde de noi, nu?

– Exact! Dacă *noi* am fi fost în stare să fabricăm un om artificial, Hans Thomas! Și dacă acest om artificial ar începe să țină predici despre cursul la bursă sau despre pariurile la cursele de cai, fără să pună cea mai simplă și mai importantă dintre toate întrebările, și anume cum a apărut el, atunci chiar că am fi izbucnit în hohote de râs cu toții.

Scoase el însuși un hohot de râs înainte de a continua:

– Ar fi trebuit să citim Biblia cu mai multă atenție, băiete. Pentru că Dumnezeu, după ce i-a creat pe Adam și Eva, a început să se plimbe prin grădină și să-i spioneze. Chiar aşa cum îți spun. El a stat la pândă în spatele copacilor și al tufelor și a urmărit cu atenție tot ce făcea ei. Înțelegi? Nu era în stare să-și ia ochii de la ei, atât de preocupat era de ceea ce crease. Și nu pot să-l învinovațesc. Nu, nici vorbă, îl înțeleg atât de bine.

A stins țigara și cu asta pauza de fumat s-a încheiat. În ciuda a toate cele, mă consideram un băiat deosebit de norocos că am avut parte de treizeci-patrutzeci de astfel de pauze de fumat înainte de a ajunge în Grecia.

În mașină am scos lupa pe care o primisem în dar de la piticul cel misterios. M-am decis să studiez lumea încurajoatoare mai îndeaproape. Dacă urmăream cu atenție o furnică sau o floare, reușeam

poate să dezvăluie câteva secrete ale naturii. Și atunci i-aș fi dăruit tatei puțină liniște în suflet ca dar de Crăciun.

A condus pe șoseaua abruptă din munții Alpi și a durat destul de mult până am ajuns la Dorf.

– Dormi, Hans Thomas? a întrebat tata după o vreme, și tocmai în momentul în care a întrebat aș fi adormit dacă tăcea.

Am spus că nu, și cu asta m-am trezit oarecum.

– Știi, a spus el, mă întreb dacă nu cumva piticul ăla ne-a păcălit.

– Nu e adevărat că a găsit lupa în stomacul unei căprioare? am bolborosit eu.

– Ești obosit, Hans Thomas. E vorba despre drum. De ce ne-o fi trimis prin locurile astea pustii? Autostrada trece doar peste Alpi. Am văzut ultima casă cu patru mile în urmă, iar un loc unde am putea înnoptă a fost cu mult mai înainte.

Eram atât de obosit, că n-am fost în stare să-i răspund. Mă gândeam că iubirea pe care i-o purtam tatei bătea toate recordurile din lume. El nu trebuia să fie un simplu mecanic, nu. Ar fi trebuit să i se dea voie să discute despre enigmele vieții cu îngerii din cer. Îngerii sunt mult mai înțelepți decât oamenii, m-a învățat tata. Ei nu sunt la fel de înțelepți ca Dumnezeu, dar pot înțelege tot ce le trece oamenilor prin cap fără să facă vreun efort.

– De ce dracu' ne-o fi trimis la Dorf? continuă tata. Parcă văd că ne-a trimis într-un sat de pitici.

Atât am auzit înainte de a adormi. Am visat un sat plin de pitici. Erau cu toții foarte cumsecade. Vorbeau de-a valma unii cu alții despre o mulțime de lucruri, dar nici unul nu se întreba unde se afla în lume și nici de unde venea.

Cred că îmi amintesc că tata m-a scos din mașină în brațe și m-a dus într-un pat. În aer mirosea a miere. Și o voce de femeie a spus:

– Da, da. Aber natürlich, mein Herr.

TREI DE INIMĂ NEAGRĂ

*...să pui ornamentele astea aici, în mijlocul pădurii,
atât de departe de lume!...*

Trezindu-mă, dimineața, mi-am dat seama că ne aflam în Dorf. Tata încă mai dormea alături de mine. Trecuse de opt, dar el probabil avea nevoie de somn. Seară, indiferent cât de târziu, obișnuia să bea un păhărel. Așa zicea el, „un păhărel“. Dar eu știam că păhărelele erau destul de mari. Și puteau fi și destul de multe.

De la fereastra am văzut un lac foarte întins. M-am îmbrăcat în grabă, am ieșit din cameră și am coborât la parter. Acolo am întâlnit o doamnă foarte grasă. Încerca amabilă să vorbească cu mine, deși nu știa o boabă de norvegiană.

– Hans Thomas, spuse ea de mai multe ori. Așadar, tata mă prezentașe deja în timp ce mă pertase în brațe spre dormitor, m-am gândit.

Afară, pe gazonul din fața lacului, era un scrânciob caraghios și-am început să mă dau în el. Era foarte înalt și puteai privi din el pe deasupra caselor. Am aruncat câteva priviri sătucului așezat în munții Alpi. Cu cât mă dădeam mai tare în scrânciob, cu atât puteam vedea mai de sus priveliștea înconjurătoare.

Așteptam să se trezească tata. Cred că se va amuza copios când va vedea Dorful la lumina zilei. Pentru că Dorful era de fapt un sat ca de păpuși. Între munții înalți acoperiți de zăpadă erau două-trei străduțe înguste și câteva băcăncii. Când mă ridicam în aer, era ca și cum sub mine se afla unul dintre satele de la Legoland. Pensiuinea era o clădire albă cu trei etaje, obloane roz și multe geamuri mici din sticlă colorată.

În curând m-am plăcutis de scrânciob și mi-a părut bine când tata a ieșit și mi-a chemat la micul dejun.

Am intrat înăuntru într-o sală mică, cu siguranță una dintre cele mai mici din lume. Nu era loc decât pentru patru mese, iar pe deasupra eu și tata eram singurii oaspeți. Lângă sala de mese era un restaurant mai mare, dar era închis.

Am observat că tata avea conștiința oarecum încărcată că dormise mai târziu decât mine și de aceea l-am întrebat dacă pot să beau suc la micul dejun în loc de lapte. El a cedat imediat și a spus că atunci își permite și el un „viertel“. Cuvântul suna necunoscut, dar ceea ce i